

Kvalitetsstandard

Forebyggelse og Sundhedsfremme

Sundhedsloven § 119

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse.....	2
Indledning – Forebyggelse og sundhedsfremme	3
<i>Sundhedsrehabilitering</i>	<i>3</i>
<i>Folkesundhed</i>	<i>3</i>
Indsatser – Forebyggelse og Sundhedsfremme	4
<i>§ 119 Forebyggelse og Sundhedsfremme</i>	<i>4</i>
Den afklarende samtale	4
Den afsluttende samtale	5
Forebyggelses og sundhedsfremmende tilbud til kronisk syge (gruppeforløb eller individuelle forløb)	6
Nikotinstop/rygestop – gruppebaseret	7
Nikotinstop/rygestop – individuelt	8
Lær at tackle – peer to peer	9
Trivselshotlinen	10
Folkesundhedsarbejde	10

INDLEDNING – FOREBYGGELSE OG SUNDHEDSFREMME

Denne kvalitetsstandard orienterer om indsatser, der relaterer sig til Forebyggelse og Sundhedsfremme i Næstved Kommune. Disse indsatser skal ses i relation til Sundhedscenterets øvrige tilbud indenfor genoptræning, træning, rehabilitering samt indsatser på alkoholområdet m.m. Indsatserne i denne kvalitetsstandard er målrettet § 119 i Sundhedsloven.

I Næstved Kommune arbejdes ud fra to grundlæggende fokusområder i forhold til Forebyggelse og Sundhedsfremme.

Sundhedsrehabilitering

Kerneopgaven: At udvikle, etablere og varetage sundhedsfremmende og forebyggende tilbud til borgere med kronisk sygdom og/eller helbredsbelastende adfærd i Næstved Kommune.

- Der arbejdes tværfagligt og tværsektorielt med henblik på at fremme en sammenhængende og velkoordineret indsats for borgere i Næstved Kommune.
- Forebyggelsestilbud følger nationale og regionale anbefalinger for kronisk syge borgere.
- Borgeren understøttes i at leve et sundt og aktivt liv med kronisk sygdom med fokus på at fremme sundhed og trivsel i hverdagslivet.

Folkesundhed

Kerneopgaven: Sundhedspolitikken sættes på dagsordenen og i samarbejde med kommunens øvrige centre udvikles, gennemføres, koordineres, formidles og dokumenteres sundhedsaktiviteter, så borgerne kan opnå og bevare fysisk, psykisk og social sundhed.

Kommunens sundhedspolitik udgør i vid udstrækning rammen for indsatserne i Folkesundhed sammen med nationale, regionale og lokale strategier på folkesundhedsområdet.

I samarbejdet på tværs inddeles Folkesundheds indsatser i tre overordnede roller:

- Igangsættende og implementerende, fx at stå for at indarbejde en sundhedsindsats i et andet center.
- Faciliterende, fx at støtte et andet center i at arbejde med sundhed.
- Faglig ressource, fx at bidrage med faglig viden og sparring.

INDSATSER – FOREBYGGELSE OG SUNDHEDSFREMME

§ 119 Forebyggelse og Sundhedsfremme

Den afklarende samtale

Kvalitetsmål

Alle borgere henvist til § 119 tilbud modtager en afklarende samtale forud for opstart af et givent tilbud. Alle borgere, der har været til en afklarende samtale, får udarbejdet en handleplan efter samtalen. Der arbejdes ud fra, at ventetiden til en afklarende samtale, fra henvisningen er modtaget, er maks. 14 hverdage.

Aktiviteter i indsatsen

Formålet med den afklarende samtale er at afdække borgerens forventninger, motivation og ressourcer med henblik på at tilbyde borgeren det mest hensigtsmæssige forebyggelses- og sundhedsfremmende tilbud.

Samtalen består bl.a. i:

- Forventningsafstemning
- Afdække motivation, parathed og evt. ambivalens
- Støtte til udarbejdelse af en handleplan for borgeren videre forløb

Kriterier for tildeling

Borgere i Næstved Kommune med mindst én af de følgende diagnoser:

- Type 2 diabetes
- Insulinresistens
- Hjertekarsygdom
- Forhøjet blodtryk
- Forhøjet kolesterol
- Lungesygdom
- BMI lig med eller over 30
- Kroniske ryglidelser
- Slidgigt

Særlige forhold

Deltagelse kræver enten at borgerne selv henvender sig eller at borgere henvises fra egen læge eller sygehus.

Samtalen kan foregå ved fysisk fremmøde, virtuelt eller pr. telefon.

Borgere, der ikke forstår eller taler dansk, har mulighed for tolkebistand.

Den afsluttende samtale

Kvalitetsmål

Alle borgere henvist til § 119 tilbud tilbydes efter endt forløb en afsluttende samtale blandt andet med henblik på udarbejdelse af en individuel handleplan, der kan understøtte borgerens fremadrettede arbejde med egen sundhed og sygdomsmestring.

Aktiviteter i indsatsen

Formålet med den afsluttende samtale er at følge op på borgerens mål for de samlede forebyggelsestilbud. Derudover udarbejdes der en plan for fremtiden i forhold til aktiviteter og fællesskaber.

Samtalen berører blandt andet:

- Målopfyldelse
- Præsentation af aktiviteter og fællesskaber i civilsamfundet
- Støtte til udarbejdelse af en handleplan for borgerens fremadrettede arbejde med egen sundhed og sygdomsmestring.

Kriterier for tildeling

Borgere som har deltaget i og afsluttet et eller flere forebyggelses- og sundhedsfremmende tilbud.

Særlige forhold

Deltagelse kræver, at borgeren har deltaget på og afsluttet et eller flere forebyggelsestilbud.

Samtalen kan foregå ved fysisk fremmøde, virtuelt eller pr. telefon.

Borgere, der ikke forstår eller taler dansk, har mulighed for tolkebistand.

Forebyggelses og sundhedsfremmende tilbud til kronisk syge (gruppeforløb eller individuelle forløb)

Kvalitetsmål

At borgeren hjælpes til at nå sin målsætning ift. at udvikle egne sundhedskompetencer

Aktiviteter i indsatsen

Formålet med et forebyggende- og sundhedsfremmende tilbud er at fremme, fastholde eller forbedre borgerens trivsel i hverdagen.

Overordnet består tilbuddene af en given periode, hvor borgeren mødes fysisk enten i grupper eller individuelt. Nogle af tilbuddene udbydes også virtuelt eller telefonisk.

Tilbuddene har fokus på at understøtte og udvikle borgerens sundhedskompetencer.

Kriterier for tildeling

Borgere i Næstved Kommune med mindst én af følgende diagnoser:

- Type 2 diabetes
- Insulinresistens
- Hjertekarsygdom
- Forhøjet blodtryk
- Forhøjet kolesterol
-
- BMI lig med eller over 30
- Kroniske ryglidelser
- Slidgigt

Særlige forhold

Deltagelse kræver enten at borgerne selv henvender sig eller bliver henvist fra egen læge eller sygehus.

Kurset foregår ved fysisk eller virtuelt fremmøde.

Nikotinstop/rygestop – gruppebaseret

Kvalitetsmål

Målopfylde i henhold til Stopbasens fem kvalitetsmål ([Læs mere om Stopbasen og deres fem kvalitetsmål her på deres hjemmeside.](#))

Aktiviteter i indsatsen

Formålet med nikotinstop/rygestop er at øge borgerens livskvalitet gennem rådgivning og vejledning om afvæning.

Kurserne udføres ud fra den nationale standard for nikotinstop/rygestopkurser. Standarden er udarbejdet af Kræftens Bekæmpelse. Kurset faciliteres af rygestoprådgiver.

Der bliver i forløbet formidlet fakta om nikotin, rygning og tobaks indflydelse på kroppen, og der arbejdes bl.a. med motivation og adfændsændringsproces.

Kriterier for tildeling

Bosiddende i Næstved Kommune og over 18 år.

Særlige forhold

Der er 12 pladser på et hold.

Kurset foregår ved fysisk eller virtuelt fremmøde.

Nikotinstop/rygestop – individuelt

Kvalitetsmål

Målopfylde i henhold til Stopbasens fem kvalitetsmål ([Læs mere om Stopbasen og deres fem kvalitetsmål her på deres hjemmeside.](#))

Aktiviteter i indsatsen

Formålet med nikotinstop/rygestop er at øge borgerens livskvalitet gennem rådgivning og vejledning om afvæning.

Efter en kort samtale, hvor borgerens motivation afdækkes, henvises borgeren til individuel rygestopvejledning. Vejledningen udføres ud fra den nationale standard for individuelt nikotinstop/rygestop. Standarden er udarbejdet af Kræftens Bekæmpelse. Der formidles fakta om nikotin, rygning og tobaks indflydelse på kroppen, der arbejdes bl.a. med motivation og adfærdsændringsproces.

Kriterier for tildeling

Bosiddende i Næstved Kommune over 18 år som:

- Er henvist til snarlig operation
- Grundet sygdom eller handicap ikke er i stand til at deltage på gruppeforløb

Særlige forhold

Indsatsen opstartes kun, hvis inklusionskriterierne mødes.

Nikotinstop/rygestopforløb tilstræbes at holdes som gruppeforløb.

Samtalerne kan foregå ved fysisk fremmøde, virtuelt eller pr. telefon.

Gravide henvises til gratis forløb i Stoplinjen.

Lær at tackle – peer to peer

Kvalitetsmål

Kurserne evalueres af Komiteen for Sundhedsoplysning.

Aktiviteter i indsatsen

Formålet med kurserne er, at deltagerne lærer at håndtere deres symptomer og mestre hverdagslivet med en langvarig sygdom/symptomer.

Frivillige instruktører underviser efter et manualbaseret mestringsprogram, som er baseret på kognitiv indlæringspsykologi. Programmet er oprindeligt udviklet på Stanford University i USA. Udgangspunktet er en "peer-to-peer" tilgang og aktiv selvhjælp, hvor instruktørerne eller pårørende tidligere selv har været berørt af samme udfordringer

Kriterier for tildeling

Borgere der:

- Er over 18 år
- Har mod på at deltage i en gruppe
- Deltager frivilligt
- Har eller har haft en langvarig/kronisk sygdom eller symptomer
- Oplever udfordringer i hverdagen med kronisk sygdom

Særlige forhold

Indsatsen opstartes kun, hvis der er rimelige deltagertilslutning, og hvis der kan rekrutteres to instruktører pr. hold.

Trivselshotlinen

Trivselshotlinen indeholder en stor variation af forebyggende og sundhedsfremmende tilbud målrettet alle kommunalt ansatte i Næstved Kommune. Sundhedsrehabiliteringen er udførerled for sundhedsdelen i Trivselshotlinen.

Folkesundhedsarbejde

Kvalitetsmål

Målopfyldelse på handleplaner i henhold til de to politisk udvalgte og godkendte pejlemærker under Næstved Kommunes sundhedspolitikks fem pejlemærker.

Aktiviteter i indsatsen

Folkesundheden er ikke et stillestående fænomen, hvorfor indsatsen løbende udvikles og tilpasses efter både behov og efterspørgsel fra borgere, politikere, civilsamfund, kommunale centre, arbejdspladser m.fl.

Følgende indsats er varetages af Folkesundhed:

- *Sundhedspolitikens udviklings- og strategiarbejde*
I 2020 indførte Næstved Kommune en ny sundhedspolitik. Politikken har til formål at fremme Næstved-borgernes sundhed via fokus på udvalgte pejlemærker. Team Folkesundhed har en central rolle i udvikling af politikken samt strategisk udmøntning af pejlemærker og handleplaner.
- *Samarbejde på Tværs*
Igangsætte og implementere projekter med fokus på folkesundheden og sundhedsfremme og forebyggelse, på tværs af civilsamfund og kommunens egne centre og virksomheder.
- *Understøtte og bidrage* til kommunens andre tværgående politikker f.eks. Næstved Kommunes Friluftstrategi, Kulturpolitikken, Naturpolitikken m.fl.
- *Nationale strategier*
Udbredelse af anbefalinger under Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakker i relevante kommunale settings og centre. Samt understøtte styrelsens forebyggende fokusområder som eksempelvis tobaksforebyggelse, seksuel sundhed, alkohol, fysisk aktivitet, mental sundhed m.v.
- *Nationale og lokale kampagner*
Deltagelse og gennemførelse af Nationale kampagner indenfor folkesundhedsområdet fx Mænds sundhedsuge, Arbejdspladsens motion/uge, Mental onsdag Sundhedsuge, 'Danmark i bevægelse', Rygestopkampagner, True Story m.fl.
- Ligeså understøtter teamet *lokalt tilrettede kampagner*, så som Vandrefestivalen, Fællesskabsstafetten og Frivillig fredag, March mod ensomhed m.fl.
- *Workshops og kurser til kommunale centre*
Afvikling af lokalt tilrettede workshops og kurser omkring sundhedsfremme og forebyggelse på institutioner og virksomheder i Næstved Kommune.
- *Trivselshotline*
Trivselshotlinen indeholder en stor variation af forebyggende og sundhedsfremmende tilbud, som er målrettet alle kommunalt ansatte i Næstved Kommune. Folkesundhed er tovholder for sundhedsdelen i Trivselshotlinen.
- Understøtte kommunens tværfaglige rehabiliteringsteam under Lov om Aktiv Beskæftigelsesindsats Deltage og sikre, at der sker den nødvendige tværfaglige koordinering i borgerens sag på beskæftigelsesområdet (CAM), ved behandling af sager delt om jobafklaringsforløb, ressourceforløb, fleksjob og førtidspension.

Kriterier for tildeling

Arbejdsopgaver og efterspørgsel på ydelser opvejes mod kerneopgaven samt kommunens sundhedspolitik.

Særlige forhold

Der er ingen særlige forhold i forbindelse med Folkesundhedsarbejde.

April 2023

Center for Sundhed og Ældre